

STRESZCZENIE

Niniejsza rozprawa doktorska pt. „System informacji finansowej w zarządzaniu małym przedsiębiorstwem. Projektowanie – implementacja – ocena” dotyczy zagadnienia wykorzystania systemów informacji finansowej w zarządzaniu małym przedsiębiorstwem. Celem głównym pracy było opracowanie koncepcji kompleksowego systemu informacji finansowej dla małego przedsiębiorstwa jako narzędzia pozwalającego usprawnić procesy zarządzania, a wśród celów szczegółowych znalazło się rozpoznanie barier w funkcjonowaniu i rozwoju małych przedsiębiorstw w Polsce (C1), analiza funkcjonowania i ocena jakości użytkowej systemów informacji finansowej małych przedsiębiorstw w powiązaniu z ich procesami decyzyjnymi (C2), wdrożenie kompleksowej koncepcji systemu informacji finansowej w wybranych małych przedsiębiorstwach oraz empiryczna ocena efektów i wpływu implementacji na przebieg procesów zarządzania w tych podmiotach (C3).

Praca składa się z czterech rozdziałów, wstępu, w którym przedstawiono m.in opis procedury badawczej oraz zakończenia, w którym zebrano syntetycznie wyniki i przedstawiono wnioski płynące z badań.

W rozdziale I zaprezentowano rolę jaką pełni system informacyjny w zarządzaniu współczesnym przedsiębiorstwem, przedstawiono miejsce informacji we współczesnym dyskursie naukowym z zakresu nauk o zarządzaniu, wskazano katalog pożądanych cech jakościowych informacji oraz omówiono kryteria oceny jakości systemów informatycznych, m.in wg standardów ISO 9126 i 25010 a także modele dojrzałości procesów informacyjnych w przedsiębiorstwie.

W rozdziale II przedstawiono małe przedsiębiorstwo jako podmiot procesu zarządzania oraz omówiono znaczenie sektora małych przedsiębiorstw w Polsce, specyfikę ich funkcjonowania, a także bariery jakie napotykają w rozwoju, tym samym osiągając cel badawczy C1.

W rozdziale III przedstawiono wyniki badań empirycznych dotyczących struktury i sposobu funkcjonowania systemów informacji w małych przedsiębiorstwach oraz zaprezentowano, dokonany w toku badań empirycznych, pomiar poziomu jakości użytkowej systemów, a także zanalizowano i oceniono wyniki badań. Pozytywnie zweryfikowano hipotezy H_1 : *Obecny poziom jakości użytkowej systemów informacji finansowej utrudnia podejmowanie decyzji w małych podmiotach zatrudniających co najmniej 5 pracowników* oraz H_2 : *Dla prawidłowego przebiegu procesów podejmowania decyzji konieczna jest modyfikacja*

sposobu funkcjonowania systemów informacji finansowej w małych podmiotach zatrudniających co najmniej 5 pracowników. Ponadto omówiono potrzeby informacyjne i zasoby informacyjne małych organizacji, kapitał ludzki jak komponent intelektualny systemu oraz oprogramowanie systemowe. Tym samym osiągnięto cel badawczy C2.

W rozdziale IV omówiono procedurę projektowania i wdrożenia koncepcji kompleksowego systemu informacji finansowej w wybranych małych przedsiębiorstwach, prezentując pełny cykl implementacji – analizę przedwdrożeniową, wybór rozwiązań informatycznych, wdrożenia właściwe, start produktywny oraz ocenę efektów dokonanych zmian z punktu widzenia miar prakseologicznych. Omówiono także przeszkody na jakie napotkano dokonując implementacji. Tym samym osiągnięto cel badawczy C3 oraz cel główny.

Główne osiągnięcia pracy to po pierwsze wykazanie, że systemy informacji finansowej w małych przedsiębiorstwach zatrudniających co najmniej 5 pracowników odznaczają się niskim, a często wręcz nieakceptowalnym dla ich właścicieli, poziomem jakości użytkowej. O ile użytkowane obecnie systemy są tanie i proste w obsłudze, o tyle nie są w stanie dostarczyć swoim użytkownikom kompletnej i aktualnej informacji niezbędnej w procesach zarządzania. W konsekwencji powoduje to popełnianie przez menedżerów błędów decyzyjnych, w których poziom strat przekracza 1% rocznego przychodu przedsiębiorstwa. Problem ten w przedsiębiorstwach zatrudniających mniej niż 5 pracowników występuje marginalnie.

Drugim z osiągnięć pracy jest wykazanie, że za pomocą właściwie i starannie zaprojektowanego i przeprowadzonego wdrożenia kompleksowego systemu informacji finansowej, opartego wyłącznie na standardowym oprogramowaniu, można uzyskać wzrost poziomu jakości użytkowej systemu porównywalny z wdrożeniem systemu dedykowanego. Korzyści uzyskane w ten sposób w badanych przedsiębiorstwach oscylują w granicach od 1,4% do 5,3% rocznego obrotu oraz od 18% do 169% rocznego zysku.

Trzecim z osiągnięć pracy jest zidentyfikowanie 5-osobowego poziomu zatrudnienia jako wartości granicznej, powyżej której rośnie prawdopodobieństwo wadliwego działania systemu informacji finansowej w małym przedsiębiorstwie, co powinno skłonić przedsiębiorców zatrudniających co najmniej 5 pracowników do okresowej weryfikacji poziomu jakości użytkowej systemów i do dokonania ewentualnych modyfikacji.